

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

О.В. Неізнана, Н.С. Іванова, Ю.Л. Коч

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

Ступінь: магістр

Кривий Ріг
2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

О.В. Неізнана, Н.С. Іванова, Ю.Л. Коч

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітня програма «Місцеві фінанси»
Ступінь: магістр

Затверджено на засіданні
кафедри фінансів, обліку та
оподаткування
Протокол № 8
від «25» січня 2022 р.

Рекомендовано навчально-методичною
радою ДонНУЕТ
Протокол № 7
від «27» січня 2022 р.

Кривий Ріг
2022

УДК 378.147.091.31:[378.22:(336'71+368)]
Н 45

Неівестна, О.В.

Н 45 Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи [Текст] : для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», освітня програма «Місцеві фінанси», ступінь магістр / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. фінансів, обліку та оподаткування; О.В. Неівестна, Н.С. Іванова, Ю.Л. Коч. - Кривий Ріг: [ДонНУЕТ], 2022. – 12 с.

Методичні рекомендації розроблені для надання допомоги здобувачам вищої освіти у виконанні кваліфікаційної роботи. У методичних рекомендаціях визначено нормативне підґрунтя та особливості виконання та захисту кваліфікаційної роботи, сформульовано вимоги до її оформлення, структури та змісту.

© О.В. Неівестна, Н.С. Іванова,
Ю.Л. Коч, 2022

©Донецький національний університет
економіки і торгівлі
імені Михайла Туган - Барановського,
2022

ЗМІСТ

1. Нормативне підґрунтя виконання та захисту кваліфікаційної роботи	5
2. Мета виконання кваліфікаційної роботи	5
3. Організація процесу виконання та захисту кваліфікаційних робіт	6
4. Структура та зміст кваліфікаційної роботи	7
5. Додатки	10

1. НОРМАТИВНЕ ПІДГРУНТЯ ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Основними документами, які регламентують порядок організації процесу виконання та захисту кваліфікаційних робіт у Донецькому національному університеті економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, їх мету та завдання, а також вимоги щодо їх підготовки та захисту, є:

Закон України «Про вищу освіту» від 20.12.2017 р. № 2-р/2017.

Закон України «Про освіту» від 16.07.2019 р. № 10-р/2019.

Затверджені стандарти вищої освіти. URL:
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>

Положення ДонНУЕТ про організацію освітнього процесу в Донецькому національному університеті економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського (П ДонНУЕТ 02.01-01-2020).

Положення ДонНУЕТ про кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти (П ДонНУЕТ 02.02-07-2020).

Положення ДонНУЕТ про запобігання та виявлення академічного плагіату (П ДонНУЕТ 02.02-10-2020).

Положення про екзаменаційну комісію (П ДонНУЕТ 02.01 - 06 - 2020).

2. МЕТА ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Однією із форм атестації здобувачів вищої освіти є публічний захист кваліфікаційної роботи.

Відповідно до Положення ДонНУЕТ про кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти (П ДонНУЕТ 02.02-07-2020), кваліфікаційна робота – це самостійна робота здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання, що виконується на завершальному етапі здобуття першого або другого рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих результатів навчання вимогам стандартів вищої освіти.

Головною метою виконання кваліфікаційної роботи є оволодіння здобувачами вищої освіти методологією творчого вирішення (розв'язання) сучасних проблем (завдань) наукового або (та) прикладного характеру на основі отриманих знань та професійних умінь відповідно до вимог стандартів вищої освіти.

Кваліфікаційні роботи обов'язково перевіряються на плагіат.

Кваліфікаційні роботи виконуються за тематикою, запропонованою групою забезпечення освітньої програми та затвердженою рішенням випускової кафедри.

Зміст, мета та завдання кваліфікаційної роботи визначається її темою.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Процес виконання та захисту кваліфікаційних робіт складається із 2 етапів: підготовчого та виконавчого.

На підготовчому етапі здійснюється:

1. Вибір теми кваліфікаційної роботи.

Відповідно до Положення ДонНУЕТ про кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти (П ДонНУЕТ 02.02-07-2020), теми кваліфікаційних робіт затверджуються на засіданні випускової кафедри та оприлюднюються на її сайті до 1 квітня поточного навчального року.

До 15 квітня видається наказ по Університету про призначення керівників кваліфікаційних робіт.

До 1 травня здобувач вищої освіти має можливість ознайомитися із тематикою кваліфікаційних робіт та узгодити тему із керівником кваліфікаційної роботи.

До 10 травня здобувачі вищої освіти подають на ім'я завідувача кафедри заяву (у довільній формі), у якій просять закріпити за ними певну тему кваліфікаційної роботи із затвердженого випусковою кафедрою переліку. Здобувачі вищої освіти можуть запропонувати свою тему кваліфікаційної роботи за умови відповідного обґрунтування доцільності її розробки. При цьому необхідно враховувати, що назва теми кваліфікаційної роботи має бути актуальною, чіткою, лаконічною і в той же час найбільш повно відображати сутність та зміст питань, що розглядаються. Тема кваліфікаційної роботи має бути сформульована щонайбільше із 11 слів.

До 20 травня видається наказ по Університету щодо затвердження тем кваліфікаційних робіт.

2. Визначення мети та формулювання основних завдань кваліфікаційної роботи.

3. Складання плану роботи над кваліфікаційною роботою та узгодження його із керівником.

4. Вивчення літератури й добір фактографічної інформації.

На виконавчому етапі:

1. Здійснюється робота над кваліфікаційною роботою відповідно до узгодженого із керівником плану із дотриманням основних вимог щодо її структури та змісту.

2. Здійснюється перевірка кваліфікаційної роботи на запозичення.

3. Здійснюється допуск гарантом освітньої програми кваліфікаційної роботи до захисту. Кваліфікаційна робота допускається до захисту, якщо показник її оригінальності становить 75% та вище (Положення ДонНУЕТ про запобігання та виявлення академічного плагіату), робота виконана із дотриманням існуючих вимог щодо змісту, структури, оформлення та строків виконання.

4. Відбувається захист кваліфікаційної роботи. Захист кваліфікаційної роботи відбувається на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії, графік роботи якої затверджує перший проректор.

4. СТРУКТУРА І ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Структура кваліфікаційної роботи – це послідовність розташування її основних частин.

Основними частинами кваліфікаційної роботи є:

1. **Титульний аркуш.** Титульний аркуш є першою сторінкою кваліфікаційної роботи.

2. **Реферат** – частина кваліфікаційної роботи, яка призначена для ознайомлення з кваліфікаційною роботою і вміщує коротку інформацію, яка розкриває сутність і зміст роботи.

Реферат включає інформацію про: об'єкт, предмет, мету та завдання кваліфікаційної роботи, методи / методiku дослідження, а також основні висновки та рекомендації. Обсяг реферату становить 1-2 сторінки.

3. **Зміст** – частина кваліфікаційної роботи, яка відображає її структуру та містить інформацію про найменування та номери початкових сторінок усіх її частин, крім титульного аркуша (додаток А).

4. **Вступ.** У вступі обґрунтовується актуальність обраної теми, ступінь її розроблення, невирішені питання, мета кваліфікаційної роботи та її завдання, об'єкт (процес чи явище, що породжують проблемну ситуацію й обрані для вивчення) та предмет (це те, що знаходиться в межах об'єкта, становить науковий або практичний інтерес), методи. Обсяг вступу – 2-3 сторінки.

Таким чином, вступ до кваліфікаційної роботи має відповісти на наступні питання:

3.1. Що вивчається / досліджується у кваліфікаційній роботі?

3.2. Чому цю проблему / феномен важливо дослідити?

3.3. Що було відомо про цю проблему / феномен до того, як було розпочато виконання кваліфікаційної роботи?

3.4. Яким чином вивчається / досліджується проблема / феномен?

3.5. Як ця кваліфікаційна робота розвинула знання про проблему / феномен, які вивчаються?

5. **Основна частина** – частина кваліфікаційної роботи, у якій викладаються основні її положення. Інформація, що наводиться у основній частині кваліфікаційної роботи, має відповідати темі, а також меті та завданням дослідження, подаватися грамотно, науковим стилем. У тексті не повинно бути виразів типу: “я вважаю”, “мені здається”, “у нас прийнято” тощо. Замість них рекомендуються вирази: “вважається доцільним”, “як свідчить проведений аналіз” тощо.

Під час написання основної частини необхідно дотриматися основних принципів подання інформації:

Доказовість. Необхідно забезпечити наявність доказової бази щодо всієї інформації, яка наводиться у кваліфікаційній роботі, активно використовувати статистичні дані.

Селективність. Вся інформація, яка наводиться у кваліфікаційній роботі, має бути присвячені досягненню її мети та вирішенню завдань.

Помірковане цитування. Важливо не переобтяжувати текст цитатами, а наводити резюме або власні висновки із прочитаного. При цьому передавання авторської інформації має здійснюватися точно, але власними словами із обов'язковим посиланням на першоджерело.

Узагальнення та синтез. Кваліфікаційна робота має продемонструвати вміння здобувача вищої освіти узагальнювати великі обсяги інформації, роботи власні висновки, синтезувати / генерувати нові знання.

Домінанта власної позиції. Більша частина тексту кваліфікаційної роботи має відображати авторську позицію та висновки.

Обсяг основної частини – 30-35 сторінок.

Основна частина кваліфікаційної роботи умовно може складатися із таких елементів:

- 5.1. *Теоретичні (чи теоретико-методичні) аспекти формування (чи управління) _____*
- 5.2. *Характеристика (об'єкту дослідження) і основних показників його розвитку*
- 5.3. *Аналіз та тенденції розвитку _____*

6. Висновки та рекомендації. Висновки та рекомендації мають:

- 6.1. Відповідати завданням кваліфікаційної роботи.
- 6.2. Включати висновки з аналізу теоретичних розробок з теми кваліфікаційної роботи.
- 6.3. Відображати авторські аргументовані пропозиції щодо розв'язання проблем, які були встановлені в результаті дослідження, пропозиції інноваційного характеру щодо вдосконалення управління місцевими фінансами.

Обсяг висновків та рекомендацій – 10-12 сторінок.

7. Список використаних джерел – частина кваліфікаційної роботи, яка містить інформацію про джерела літератури, використані під час написання кваліфікаційної роботи, відображає вміння здобувача вищої освіти ідентифікувати валідні, надійні та актуальні джерела інформації. Кожне включене у такий список джерело повинне мати відображення в тексті кваліфікаційної роботи, бути використане для її написання. Серед різних джерел інформації слід віддавати перевагу сайтам статистичних служб, міжнародних організацій, законам та іншим нормативно-правовим актам України та інших країн, монографіям, науковим статтям, навчальним посібникам. Необхідно звертати увагу на рік, яким датуються джерела інформації, віддаючи перевагу тим, які були опубліковані не пізніше 5 років тому. Оформлення списку використаних джерел здійснюється відповідно до ДСТУ 8302:2015.

8. **Додатки** – частина кваліфікаційної роботи, у якій можуть бути подані необхідні таблиці, рисунки, розрахунки тощо.

ДОДАТКИ

ЗМІСТ

Реферат

Зміст

Список скорочень

Вступ

1. Теоретичні аспекти бюджетної політики на місцевому рівні

2. Характеристика (конкретного регіону) та основних показників його розвитку

3. Аналіз та тенденції розвитку бюджетної політики (конкретного регіону) на сучасному етапі

Висновки та рекомендації

Список використаних джерел

Додатки

Навчальне видання

*Неізнестна Олена Володимирівна
Іванова Наталя Сергіївна
Коч Юлія Леонідівна*

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

Ступінь: магістр

Формат 60×84/8. Ум. др. арк. 0,5.

Донецький національний університет
економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського
50042, Дніпропетровська обл.,
м. Кривий Ріг, вул. Курчатова, 13.
Свідоцтво суб'єкта видавничої
справи ДК № 4929 від 07.07.2015 р.